

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Trăind după învățătura lui Bhagavan / ed.: David Godman; trad.:

Marian Stan. - București : Herald, 2020

Conține bibliografie

ISBN 978-973-111-841-3

I. Godman, David (ed.)

II. Stan, Marian (trad)

294.3

DAVID GODMAN

Trăind după învățătura lui Bhagavan

Traducere din limba engleză:

MARIAN STAN

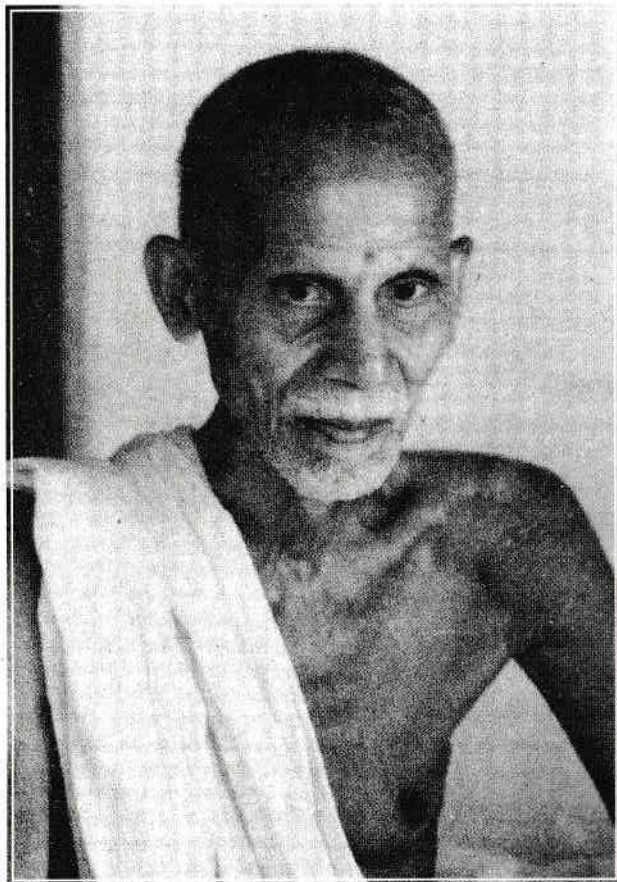
© David Godman

Drepturile exclusive de publicare în limba română:

Copyright © 2020 Viorica Weissman

Pentru prezenta ediție: Copyright © 2020 Editura Herald

EDITURA HERALD
București

ANNAMALAI SWAMI

CUPRINS

INTRODUCERE	9
CALEA MEA CĂTRE BHAGAVAN	14
LUCRĂRI DE CONSTRUCȚIE – I	46
MÂNCAREA DIN ASHRAM	86
VIEȚUITOARELE DIN ASHRAM	101
VIAȚA DIN ASHRAM	120
Cum erau muștrați slujitorii și lucrătorii	120
Ramakrishna Swami	124
Vizita lui Gandhi	125
Versuri răslețe	126
Arunachala	129
Lakshmana Sharma	132
Furturi minore	133
Ramanatha Brahmachari	135
Diferite <i>Sādhanā</i>	137
Îndreptarea de sine	139
Arunachala Mudaliar	140
O lume imperfectă	141
<i>Samādhi</i> și <i>pārāyana</i>	143
<i>Namaskāram</i> (prosternările)	146
ADMINISTRATORI ȘI AȘA-ZIȘI ADMINISTRATORI	149
LUCRĂRI DE CONSTRUCȚIE – II	180
PALAKOTTU	227
FRAGMENTE DE JURNAL	263
CONVERSAȚII	307
BIBLIOGRAFIE	405
GLOSAR	409

CALEA MEA CĂTRE BHAGAVAN

M-am născut la Tondankurichi, un mic sat cu aproximativ două sute de case, în anul 1906. Tatăl meu, care avea multiple înzestrări, era un om de seamă în sat. Pe lângă faptul că era fermier, astrolog, pictor și constructor, el știa și cum se fac statuile și turnurile de templu (*gōpuram*). Curând după nașterea mea, tata s-a întâlnit cu un alt astrolog, pentru a discuta despre horoscopul meu. Amândoi au ajuns la concluzia că voi deveni, probabil, un *sannyāsin* (un călugăr hindus care a abandonat orice legătură cu familia și cu lumea). Tatăl meu, care nu era încântat de această previziune, a hotărât să-i preîntâmpine împlinirea privându-mă de o bună educație. El credea că, dacă nu voi învăța să citesc și să scriu cum se cuvine, nu voi citi niciodată textele sacre și nu voi fi interesat de Dumnezeu. Deoarece tatăl meu credea în această previziune, am avut parte doar de o educație foarte elementară la școala primară din sat. În clipa când eram pe punctul de a stăpâni alfabetul, am fost retras de la școală, fiind trimis să lucrez pentru a-l ajuta pe tata la muncile câmpului.

Bănuind că aș putea încerca să mă întorc la școală fără voia sau consimțământul lui, tata a încercat să se asigure că voi rămâne, practic, analfabet, spunându-i mamei mele: „Dacă merge iar la școală, nu-i mai dau de mâncare”.

La puțin timp după ce am fost retras de la școală, pe când treceam printr-un sat din apropiere – numit Vepur –, am auzit un învățat ce se afla în vizită acolo și ținea o conferință.

El le spunea sătenilor: „Este bine să fii educat. Chiar dacă ești nevoit să cerșești pentru a te întreține în timpul studiilor, trebuie să studiezi cât de mult poți. Doar prin învățatură putem cunoaște câte ceva despre misterele vieții”.

Întorcându-mă acasă, m-am dus la tata și m-am plâns: „L-am auzit pe un învățat, la Velpur, care spunea cât de prețioasă este educația. Tu nu-mi îngădui să merg la școală. De ce se întâmplă așa?”

Tatăl meu mi-a nesocotit obiecțiile spunând: „Oh, noi suntem țărani simpli. Trebuie să știm să scriem doar cât să ne iscălim”.

Cum nu eram mulțumit de atitudinea sau de răspunsul tatălui meu, m-am decis să încerc să studiez de unul singur. Am făcut rost de două cărți – una cu povestiri despre Regele Vikramadytia, cealaltă cu versurile lui Pattinatar (un poet și sfânt tamil din secolul al IX-lea) – și am încercat să învăț să citesc de unul singur. Printr-o stranie coincidență, unul dintre primele versuri ale lui Pattinatar pe care am reușit să le descifrez rezuma profetic calea pe care am încercat s-o urmez aproape toată viața.

Cel ce renunță la propriul cămin este de zeci de milioane de ori mai însemnat decât cel ce, ducându-și viața de cap de familie, săvârșește multe *punya* și *dharma* (acte meritore). Cel ce renunță la minte este de zeci de milioane de ori mai însemnat decât cel ce renunță la propriul cămin. Cel ce transcende mintea și orice dualitate, cum aș putea să descriu măreția unei asemenea persoane?

Deși nu mai întâlnisem astfel de afirmații anterior, avusesem dintotdeauna o înclinație către viața spirituală. Nimeni nu-mi vorbea despre chestiunile spirituale, dar știuseseam dintotdeauna că exista o putere mai înaltă numită Dumnezeu și că țelul vieții era acela de a-L realiza pe Dumnezeu. Fără a mi se fi spus, simțeam visceral că tot ceea ce vedeam era cumva iluzoriu și ireal. Aceste gânduri împreună cu ideea că nu trebuie să mă atașez de nimic în această lume se aflau în câmpul conștiinței mele încă din fragedă pruncie.

Îmi amintesc o întâmplare ce a avut loc când aveam doar 6 ani. Mă plimbam împreună cu mama prin apropierea satului, când a trecut pe lângă noi un călugăr hindus (*sādhu*) în robă portocalie.

Am întrebat-o pe mama mea: „Când voi deveni *sannyāsin* ca și el?”

Fără a aștepta un răspuns, am început să merg pe drum în spatele călugărului.

În timp ce mergeam, am auzit-o pe mama vorbind cu femeile din sat și exprimându-și dezgustul: „Uitați-vă la el ce băiat de nimic! Chiar la o vârstă fragedă el încearcă să fie călugăr (*sādhu*)”.

Sādhu înseamnă, literalmente, „persoană nobilă”. Acest termen este indeobște folosit pentru a desemna pe cineva care s-a dedicat intru

totul unei căi spirituale hinduse, mai ales dacă el și-a părăsit căminul pentru a o face. Asceții (sannyāsin) care au renunțat după tipic la toate legăturile cu lumea pentru a se dedica unei căutări spirituale sunt numiți adesea sādhu.

Din nefericire, tatăl meu nu-mi împărtășea înclinațiile religioase. El săvârșea o *pūjā* (adoratie ceremonială a unei zeiți hinduse) complicată zilnic timp de o jumătate de oră, dar motivațiile lui erau întru totul materialiste.

Odată, când eram încă băiețel, l-am întrebat:

– De ce săvârșești zilnic această *pūjā*?

El mi-a răspuns:

– Vreau să dobândesc bogăție, vreau să dobândesc pământ, vreau să dobândesc aur și foarte mulți bani.

I-am spus:

– Toate aceste lucruri sunt pieritoare. De ce te rogi pentru aceste lucruri pieritoare?

Tatăl meu a fost uimit de faptul că înțelegeam asemenea lucruri la o vârstă atât de fragedă.

– Cum știi că aceste lucruri sunt pieritoare? m-a întrebat el.

– Știu, de asta îți spun, am răspuns.

Cunoașterea era în lăuntrul meu, dar nu puteam să o explicitez sau să o fundamentez într-o manieră rațională.

Când tata a descoperit că eram interesat de problemele spirituale, a încercat să mă descurajeze. El a așezat multe obstacole în calea mea, și astfel au trecut mulți ani până ce, în sfârșit, a recunoscut că eram menit să devin *sādhu*.

Pe când eram încă destul de tânăr, sătenii m-au adoptat ca pe un fel de mascotă aducătoare de noroc. Ori de câte ori cineva începea să construiască o casă nouă, eram rugat să pun primul element de structură. Eram rugat să smulg prima buruiănă când începea prășirea pe câmp, iar în timpul nunților eram rugat să ating statuia lui Ganapati la începutul ceremoniei. Cea mai plăcută corvoadă era totuși mâncatul dulciurilor. Ori de câte ori oamenii din sat pregăteau dulciuri pentru ocazii speciale, eram invitat să vin și să mă bucur de ele. Nu știu când au început sătenii să creadă că le aduceam noroc sau cum de au ajuns

la această concluzie, dar tradiția a persistat până când m-am apropiat de vârsta de 13 ani, și cărți

Unii oameni par a avea un noroc ieșit din comun, într-o asemenea măsură că orice activitate a lor prosperă sau reușește. În Tamil Nadu, astfel de oameni sunt deseori porecliți „Mână de Aur”. Ei sunt foarte prețuiți ca persoane care dau startul festivalurilor religioase sau în funcții cu relevanță socială deoarece se crede că tot ceea ce întreprind va avea parte de reușită.

Și Ramana Maharshi era poreclit „Mână de Aur”. În tinerețea lui, când juca deseori fotbal cu prietenii săi, s-a observat că echipa din care făcea parte câștiga întotdeauna. Annamalai Swami trebuie să se fi vădit la fel de norocos dacă a fost adoptat ca mascotă a satului.

Nu am fost niciodată un copil prea sociabil. În loc să mă amestec printre ceilalți oameni din sat, căutam împrejurimile nelocuite unde mă puteam așeza pentru a practica liniștea lăuntrică. Locul meu favorit era un templu dedicat zeului Vinayaka din pădurea aflată aproape de sat. Mă duceam deseori acolo pentru a mă ruga acelei zeități. Pe acea vreme, eram atât de neștiutor în privința riturilor religioase, încât nici măcar nu știam să mă închin cum se cuvine în fața zeului. Am învățat aceasta, imitând-o pe o fetiță care venea la templu și făcea o foarte complicată *ashtānga namaskāram* în fața imaginii din templu.

Este vorba despre o alungire completă a trupului pe pământ, în timpul căreia opt părți diferite ale acestuia ating solul.

M-am familiarizat într-o mai mare măsură cu ritualurile religioase cu prilejul unei vizite la Vriddhachalam, un centru de pelerinaj *śivait* de lângă satul meu. Acolo, am observat niște brahmani care făceau *anushtāna* și i-am rugat să mă inițieze în aceste practici. M-au refuzat, pe motiv că membrilor celei mai de jos caste (*sudra*) nu le este îngăduit să practice aceste rituri.

Anushtāna *includ o mare varietate de practici rituale, care sunt, îndeobște, practicate numai de către brahmani. Unele sunt de natură religioasă, dar altele se referă doar la igiena personală.*

Curând după aceea, am văzut niște *śivaiți* (devoți ai lui Śiva) nebrahmani săvârșind aceleași ritualuri. Se pare că ei învățaseră cum se realizează aceste rituri dintr-o carte ce conținea o descriere amănunțită a lor. Am învățat aceste *anushtāna* de la grupul respectiv și le-am săvârșit cu regularitate când m-am întors în satul meu. În pofida atitudinii lui cinice față de religie, tatăl meu mă iniția de deja în *Sūrya Namaskāram*, un ritual bine-cunoscut, în cadrul căruia repeți o serie de mantră și apoi te închini soarelui ce răsare. Am adăugat aceste ritualuri noi aceluia în care tata mă iniția de deja.

Am adoptat și o altă practică: în fiecare lună, în ziua de *ēkādaśī* (a unsprezecea zi a intervalului lunar de două săptămâni), încercam să meditez toată noaptea, fără a adormi. Am descoperit curând că, dacă încercam să meditez într-o poziție așezată, adormeam. Am încercat să meditez mergând, dar nici această variantă nu a funcționat, căci adormeam în timpul mersului. După câteva experimente, am descoperit că puteam alunga somnul scaldându-mă în râul din sat și frecându-mi cu nisip partea interioară a coapselor pentru a-mi provoca durere. Mai obișnuiam să mestec niște tutun, deoarece mi se spusese că, făcând așa ceva, îmi mențineam mintea în *rajōguna*.

Conform filosofiei hinduse, întreaga creație are trei calități care se succed una alteia, calități numite guna: sattva (armonia), rajas (activitatea) și tamas (inerția). Aceste trei calități se succed una alteia și în minte. Mestecarea tutunului stimulează calitatea rajas, menținând mintea trează și activă.

În tinerețea mea, eram foarte grijuliu să-mi afișez constant pietatea, pentru a demonstra cât de dedicat eram vieții religioase. Purtam un *dhōti* alb (țesătură care se poartă ca o fustă), îmi acopeream capul, imitându-l pe Ramalinga Swami (un sfânt tamil din secolul al XIX-lea) și îmi puneam multă *vibhūti* (cenușă sacră) pe frunte și pe corp. La vremea respectivă eram foarte atașat de Ramalinga Swami; în sat văzusem o fotografie de-a lui care mă impresionase atât de mult, încât am vizitat Vadalurul, locul unde sfântul fusese înmormântat (și unde există un sanctuar).

Pe la începutul adolescenței, am făcut rost de un exemplar din a zecea parte a unei lucrări numite *Jīva Brahma Aikya Vēdānta Rāhasya*. Din această carte am învățat tehnici de *pranayama* (exerciții

yoghine de respirație) și am început să le practic în templul din pădure. Citirea acestei cărți mi-a stârnit dorința unui studiu mai aprofundat al textelor sacre. De regulă, așa ceva ar fi fost foarte dificil pentru un băiat în situația mea, însă un concurs insolit de împrejurări mi-a permis curând să-mi îndeplinesc visul. Contabilul guvernamental (*karnam*) din satul nostru avea multe cărți religioase pe care le moștenise de la tatăl lui. El nu avea timp să le citească, pentru că era contabilul a trei sate. Era atât de ocupat, încât de multe ori nici nu venea noaptea acasă. Soția lui, o femeie foarte devotată din Tiruvarur, îmi permitea să vin acolo și să citesc acele cărți. În fiecare zi, ea pregătea hrana, o oferea ca jertfă statuii lui Ganapati din casă, după care îmi dădea de mâncare. Ea nu mânca decât după ce terminam eu de mâncat această ofrandă. În cele din urmă, m-am mutat în casa contabilului, ținându-mi zilele din aceste ofrande de hrană pe care le pregătea soția contabilului. Deoarece părinții mei nu priveau cu ochi buni zelul meu religios, eu nu mai treceam deloc pe acasă. În această perioadă de înstrăinare, ce a durat trei ani, nu mi-am vizitat niciodată părinții.

În timp ce studiam acele cărți, am deprins obiceiul de a citi cu voce tare. Existau multe cărți pe care le puteam alege, dar favoritele mele erau *Kaivalya Navanitam*, cărțile despre Ramakrishna Paramahansa, *Tēvāram*-urile lui Appar și Jnanasambandhar, *Tiruvāchakam* și *Bhakta Vijayam*.

Kaivalya Navanitam este un tratat tamil despre filosofia Advaita; Ramakrishna Paramahansa a fost un sfânt bengalez din secolul al XIX-lea; Appar și Jnanasambandhar au fost niște sfinți tamily din secolul al VI-lea, ale căror inmuri de laudă dedicate zeului Śiva sunt numite Tēvāram-uri; Bhakta Vijayam este o culegere de povestiri despre niște celebri sfinți marathi.

Nu după multă vreme, lecturile mele i-au atras pe unii dintre oamenii cu preocupări spirituale din sat. La câteva săptămâni, aproape zece oameni au început să viziteze cu regularitate casa, pentru a mă asculta citind. În fiecare seară, cam de pe la ora 6 până la 10, citeam pasaje din aceste cărți. După fiecare lectură, discutam cu toții despre tâlcul și însemnătatea textelor.

Unii dintre săteni s-au dus la tatăl meu și i-au spus că studiam scripturile și le explicam altora. Tatăl meu a fost surprins să audă așa ceva, deoarece credea că sunt încă aproape analfabet. Hotărât să cerceteze el însuși problema, a venit și a ascultat pe furis una dintre întâlnirile noastre de seară.

Ulterior, se pare că a afirmat: „Nu-l mai pot face să mă asculte. Așa că îl voi lăsa în plata Domnului”.

Soția contabilului participa la majoritatea întâlnirilor noastre. Ea devenise foarte interesată de operele pe care le recitam, pierzându-și orice interes față de chestiunile mundane. Din păcate, nu mai era interesată nici măcar de soțul ei.

Într-o seară, el m-a luat de-o parte și a spus destul de furios:

– Din cauza întovărășirii cu tine, soția mea a devenit ca un *swami*. Nu mai are niciun fel de dorințe. Nu vreau să te mai țin în casa mea. Trebuie să-ți găsești alt loc unde să stai.

Ceilalți devoți au auzit fără să vrea spusele contabilului.

Unul dintre ei mi-a spus:

– Nu trebuie neapărat să ne ținem ședințele de lectură aici. Putem găsi cu ușurință un alt loc unde să mergem.

La început, am crezut că vom construi o simplă colibă din frunze de cocotier în care să ne ținem întrunirile, dar spre sfârșitul serii am decis să constituim un *math* în toată puterea cuvântului.

Math-urile sunt organizații hinduse care au fost constituite anume în scopul de a cinsti memoria unui sfânt prin intonarea de cântece religioase, meditație, etc. De obicei, cele de dimensiuni mai mari au un grup de acești (sādhu) care locuiesc acolo și se aseamănă mănăstirilor și ashram-urilor.

Fiecare a participat cu bani pentru concretizarea acestei inițiative și, nu după mult timp, a luat ființă Śivaram Bhajan Math. M-am mutat acolo imediat după ce a fost construit, continuându-mi practica spirituală (*sādhanā*), dirijând cântece religioase (*bhajan*) și citind cu glas tare învățăturile diferiților sfinți.

Când construirea *math*-ului a luat sfârșit, am clădit un *tannir pandal* (un loc unde se oferă gratuit hrană și băuturi călătorilor și săracilor) pe drumul principal care străbătea satul nostru. Ajutat de

câțiva devoți, am strâns fonduri suficiente pentru a servi zilnic *kanji* (terci de orez) asceților (*sādhu*) și călătorilor care treceau prin sat.

La scurt timp după ce m-am stabilit în *math*, părinții mei s-au hotărât să facă o ultimă încercare de a mă lecu de viața spirituală.

Cum aveam cam 17 ani, s-au gândit că, „dacă nu luăm măsuri acum, va deveni cu siguranță *sannyāsin*. Dacă am putea să-i găsim o fată care să-l ia de soț, s-ar putea să devină un cap de familie obișnuit, renunțând la toate aceste activități spirituale. Poate că atunci va deveni un om ca toți oamenii”.

Fără a se osteni să mă consulte în legătură cu asta, au găsit o fată, s-au înțeles cu familia ei și apoi au cumpărat tot ce este necesar pentru a face o nuntă. Am auzit despre ce se întâmplă de la unele femei pioase care obișnuiau să vină la Bhajan Math. După ce am aflat ce se petrecea, mi-am informat părinții că trebuiau să oprească pregătirile de nuntă, deoarece nu doream să mă căsătoresc cu nimeni.

Acest refuz categoric de a-mi asculta părinții într-o chestiune atât de importantă a provocat o criză majoră în sat. Mulți dintre săteni au ajuns la concluzia că eram nebun, în parte deoarece refuzam să mă căsătoresc, în parte pentru că insistam să-mi petrec tot timpul gândindu-mă la Dumnezeu și cântând *bhajan*. Mulți dintre acești oameni (părinții mei nu erau printre ei) s-au întâlnit și au hotărât să mă lecuiesc de nebunie prin mijloace violente. M-au luat de la Bhajan Math, m-au dus la malul unui lac din apropiere, mi-au făcut o creștătură mare în creștet și au început să pună zeamă de lămâie în ea. După câte se pare, ăsta era leacul pentru nebunie. Apoi s-au hotărât să-mi toarne găleți cu apă în cap. Cred că trebuie să fi turnat pe mine vreo cincizeci de găleți. În timp ce mă scaldau astfel, eu îmi păstram calmul și practicam *prānāyāma*, ca să nu mă gândesc la apa rece. Știam că nu avea rost să mă opun. Când sătenii au văzut că nu reacționez în niciun fel la acest tratament, au fost încă mai convinși că eram nebun. În cele din urmă, când tratamentul a luat sfârșit, m-au dus într-o casă din sat. Acolo, au făcut un sos condimentat (*sambar*) din tâlv amar și m-au silit să-l mănânc, deoarece aveau impresia că tâlvul amar era un alt leac împotriva nebuliei. Se adunaseră în jur de o sută de oameni care priveau toate acestea.

În timp ce mâncam, unul dintre ei mi-a spus:

– Ești un băiat bun, dintr-o familie bună, dar ai înnebunit.

În acea clipă, n-am mai putut răbda.

– Nu am înnebunit, am răspuns, destul de nervos. Vă rog să mă lăsați în pace. Spuneți acestor oameni să nu se mai adune grămadă în jurul meu sau dați-mi o încăpere separată unde pot să fiu singur.

Nu mă așteptam la vreo reacție, poate la o continuare a „tratamentei”, însă, spre marea mea surprindere, mi-au îndeplinit dorința, îngăduindu-mi să mă retrag într-una dintre camerele acelei case. Înainte de a avea timp să se răzgândească, am încuiat ușa, lungindu-mă pe podea să mă odihnesc și să-mi revin după aceste chinuri.

Puțin mai târziu, m-am ridicat și am încercat să meditez. În timp ce stăteam așezat acolo, am auzit, fără să vreau, cum, de cealaltă parte a ușii, căpetenia satului discuta despre cazul meu.

– Dacă îmi veți permite, îl voi face pe băiat să-mi promită că se va căsători și că va duce o viață normală. Datorită acestor tratamente este posibil să-i fi trecut nebunia.

A bătut la ușă și l-am lăsat să intre.

Stând în picioare în fața mea, a spus foarte ferm:

– Te rog, promite-mi, pentru că nu mai ești nebun, că te vei căsători ca noi toți și că vei duce viața obișnuită a unui cap de familie.

La care am răspuns:

– Vă voi promite, mai degrabă, că voi deveni *sannyāsin*.

Mi-am împreunat mâinile în timp ce făceam promisiunea, pentru a-i arăta cât de serios eram și pentru a pecetlui promisiunea. Omul a plecat fără să spună niciun cuvânt.

L-am auzit exclamând afară:

– *Ayō! Ayō!* (o exclamație din sudul Indiei, ce denotă surpriză sau șoc). Când l-am rugat să-mi promită ceva, mi-a promis contrariul!

Familia mea nu a dat atenție promisiunii mele. Am auzit de la o femeie care m-a vizitat că, în taină, tatăl meu continua să facă pregătiri de nuntă. Ca urmare, am hotărât că era timpul să am și eu propriile planuri secrete. Mai întâi, i-am scris un bilețel fetei cu care ar fi trebuit să mă căsătoresc.

„Intenția mea este să devin *sannyāsin*. Nu doresc să mă prind în mrejele vieții de cap de familie. Prin urmare, nu cred că te vei căsători cu mine. Așa ceva nu-ți va pricinui decât neazuri.”